

Fra raserepresentanten for shetland

Artikkel i Ponni-Nytt nr 8/2007

Konflikten i det internasjonale samarbeidet for shetlandsponnier, ISPC, er vel nå kjent for de fleste, blant annet gjennom formannspraten i forrige nummer av Ponni-Nytt. Konflikten kjerner er som kjent moderforeningen i Storbritannia og deres beslutning om å slutte med den tradisjonelle kåringen av hingsten. I praksis betyr dette at deres eneste krav for å kunne bruke en hingst i avl er at den har 3 kjente ledd i sin avstamning. I tillegg har de innført en frivillig veterinærkontroll som the Shetland Pony Stud Book Society beskriver på følgende måte: Det er ikke tvungen veterinærkontroll for hingster men styret i the Shetland Pony Stud Book Society (SPSBS) anbefaler en frivillig veterinærundersøkelse før en hingst settes i avl. Undersøkelsen må utføres av en kvalifisert veterinær. Hingstens eier kan selv bestemme hvilken veterinær han ønsker å benytte. Undersøkelsen kan gjøres når som helst på året og på det sted som passer eieren best.

Veterinærkontrollen vil innbefatte microchipping av hingsten hvis dette ikke tidligere er gjort. Samtidig vil det bli tatt hårprøve for DNA testing som sendes direkte til Animal Health Trust. Alle hingster som består veterinær kontrollen etter den internasjonale veterinærstandard og som ikke er over 107cm høye vil få adgang til stamboken og tildelt et hingstenummer. Veterinærkontrollen er frivillig. Hingster som ikke består kontrollen kan fremstilles for ny kontroll så ofte som eieren ønsker det. For alle hingster som møter til den frivillige veterinærkontrollen vil det bli bedt om hårprøve for DNA fra begge dens foreldre i tillegg til hingsten selv. Hingster som er i stand til å fremskaffe bekreftet DNA fra sine foreldre vil få følgende betegnelser:

SPC Far er sjekket
DPC Mor er sjekket
SDPC Far og mor er sjekket
NV Ikke bekreftet

Hvis det ikke har vært mulig å skaffe DNA fra hingstens foreldre vil betegnelsen være:
NPC Foreldre ikke sjekket

DNA-betegnelsen vil benyttes både i hingstens pass og i stamboken. Det ideelle for stambokføring av Shetlandsponnier er full DNA-testing av både hingst og foreldre, men hvis dette av noen grunn, som for eks at en eller begge foreldrene er døde, ikke kan spores opp, eller at eieren av hingstens foreldre nekter å gi hår for DNA testing vil dette IKKE EKSKLUDERE stambokførte hingster fra å gjennomgå den frivillige veterinærundersøkelsen eller fra å bli brukt i avlen. Alle renrasete avkom etter slike hingster hvis de ellers fyller moderstambokens kriterier vil bli stambokført.

Eksteriørbedømmelse i forbindelse med avlsutvelgelse gjøres altså ikke lenger i Storbritannia. Disse nye reglene er så vidt meg bekjent vedtatt med tilbakevirkende kraft fra 1/1-06.

Merk datoen, for dette betyr at en hingst lisensiert/kåret i Storbritannia etter 1/1-06 ikke lenger kan betraktes som kåret etter norske regler. Den vil ikke automatisk bli kåret som internasjonal hingst når vi fremstiller den i Norge slik det har vært praktisert tidligere.

Det sørgelige ved denne problemstillingen og det som skaper stort hodebry for vår forening og foreningene ellers i Europa er det faktum at i årene som ligger foran oss vil disse såkalte

lisensierte britiske hingstene få avkom. Ganske sikkert mange gode avkom (både hingster og hopper) som vi gjerne skulle hatt til Norge. Disse avkommene vil etter vårt regelverk bli betraktet som avkom etter ukåret hingst. Dette vil medføre at de ikke vil bli registrert i vårt avlsregister. De får ikke utstillingsrett, og vil ikke kunne benyttes i avl. Derimot vil de bli registrert i vårt bruksregister – få hvitt pass uten muligheter for oppgradering.

Oppsummering i klartekst:

Hingster som er lisensiert/kåret i Storbritannia før 1/1-06 kan fortsatt importeres som internasjonale hingster. De vil automatisk bli kåret i Norge (må vises) etter internasjonale regler så sant de ikke har veterinære mangler som diskvalifiserer dem.

Hingster som er lisensiert/kåret i Storbritannia etter 1/1-06 er ikke definert som kårete hingster etter norske regler. De må gjennomgå full kåring i Norge på lik linje med norskfødte hingster og med de samme muligheter for å bli kåret/ikke kåret. (Far til hingsten må være kåret etter regler fra før 1/1-06).

Shetlandsponnier, hingster og hopper, som er avkom etter lisensierte og ikke lisensierte hingster som har kommet i avl i Storbritannia etter de nye reglene av 1/1-06 vil i Norge bli betraktet som avkom etter ukåret hingst og derfor registrert i vårt bruksregister uten utstillingsrett.

Avslutningsvis hører det med til historien at de øvrige europeiske land ikke er mer glad for dette enn vi er i Norge. Problemet er løst på forskjellig måte i de forskjellige land. Vi må i fremtiden ”holde tungen rett i munnen” når vi går til det skritt å importere ponnier for avl. Sette oss godt inn i de regler som gjelder i eksportlandet og forsikre oss om at ponniene vi ønsker å importere faktisk er det den gir seg ut for å være, etter norske normer og regler.

Et lite apropos sakset fra siste utgave av The Shetland Pony Stud Book Society Magazine hvor det står følgende om eksport av ponnier fra Storbritannia siste år – ”60 ponnier ble solgt utenlands. Dette er en nedgang på over 50% sammenlignet med tidligere år. Hovedsakelig fordi færre ponnier ble solgt på ”Society Sales”. Frankrike, Danmark, Norge og Holland var de største importørene”. Ja, så kan jo hver og en av oss spekulere på hvorfor denne nedgangen kommer akkurat nå. I styre og stell i vår moderorganisasjon er de dessverre ikke interessert i å reflektere over slike spekulasjoner. De vil heller ikke ta innover seg hvilke negative følger deres nye regler vil få for alt avlsarbeid i Europa.

Tone Steiro